

ZAANSE ENERGIEKRANT

Nummer 55, april 2016

Zaanse Energie Koöperatie

**Algemene ledenvergadering donderdag 21 april
de Vermaning, Zaanweg 57 Wormerveer**

**Uitgave van de
Zaanse Energie Koöperatie
Postbus 114, 1520 AC Wormerveer**

Colofon

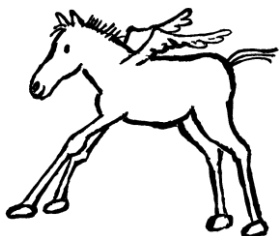
De Zaanse Energiekrant wordt uitgegeven door de coöperatieve vereniging Zaanse Energie Koöperatie u.a.

Deze vereniging heeft tot doel het bevorderen van het gebruik van zon-en windenergie en alle woningen energieneutraal in Oostzaan, Wormerland en Zaanstad.

De Koöperatie heeft sinds 1994 een 80 kW windturbine en sinds 2015 een 60 kW zonnecentrale die Zaanse – Energie leveren aan leden en geïnteresseerden. Beide installaties zijn gefinancierd door de leden, die zo bijdragen aan de vermindering van de uitstoot van het klimaatbedreigende koolstofdioxide.

Bestuursleden Z.E.K.:

- Thecla Graas, voorzitter, Oversluispad 9, 1521 EE Wormerveer, tel. 6214649, e-mail: thecla.graas@zaanse-energie-kooperatie.nl
- Dick Beets, zekretaris, Engewormer 22, 1531 MV Wormer, tel. 06-18366329, e-mail: zek@planet.nl
- Kees Bank, algemeen bestuurslid, Krommeniedijk 80, 1562 GM Krommenie, tel. 6211619, kees.bank@zaanse-energie-kooperatie.nl

Artikelen voor deze Energiekrant kwamen van Kees Bank, Dick Beets, Thecla Graas, Nico Heijnen,.

Lay-out: Gerrit Jan van der Schoor.

Overigens

- Het **kantoor** van de Zaanse Energie Koöperatie is te bereiken onder
  - Zaanweg 57, 1521 DM Wormerveer
  - Postbus 114, 1520 AC Wormerveer
  - Tel. 06-33800429
  - info@zaanse-energie-kooperatie.nl
- De **websites** zijn:
  - www.zaanse-energie-kooperatie.nl
  - www.zaanse-energie.nl
- De **kontributie** bedraagt minimaal €10,- per jaar.
- Leden leggen €50,- in, terug te ontvangen bij beëindiging.
- Giften zijn ook welkom..

Betalingen overmaken naar het IBAN-nummer NL61 TRIO 02547.06.584

Incasso voor contributie ZEK 2016
Eind van de maand april zal de jaarlijkse incasso plaatsvinden voor de jaarlijkse contributie à 10 euro.
Heeft u geen incassomachtiging ?
Wilt u dan zelf de verschuldigde contributie overmaken? Hartelijk dank alvast weer voor uw medewerking.
Het Bestuur

Inhoud

Van de voorzitter	3
Uitnodiging ALV Verslag ledenvergadering	4
Verslag zekretaris	5
Verslag technische commissie	6
Versterking bestuur/nieuwe leden	7
Opbrengst op ZEK-site	8
Wattcher+Opbouw energierekening	9+10
Wat moet je daar nou mee/afscheid Dick	11
Interview Zekretaris	12
Voor U gelezen	13+14+15
Wist u dat / Agenda	16

Van de voorzitter

De lente is begonnen.

Dagen worden langer, licht intenser en mensen willen steeds meer naar buiten. Het intensere licht zorgt ervoor dat we steeds meer energie kunnen opwekken bij Zonneveldt.

Heeft u al gekeken naar de interactieve opbrengstgrafieken op onze website? Mooi hè? Bedankt Thijs en Nico ! Zie http://www.zaanse-energie-kooperatie.nl/opbrengsten_zonneveldt.php

Ook van het Windpaard zijn er weer grafieken te zien: http://www.zaanse-energie-kooperatie.nl/opbrengsten_windpaard.php

Regelmatig krijgt het bestuur hulp voor hand- en spandiensten. Fantastisch dat mensen samen met het (kleine) bestuur zorg dragen voor de Zaanse Energie Koöperatie! Echter onze secretaris Dick Beets treedt af tijdens de Algemene Leden Vergadering op 21 april en is niet meer verkiesbaar. Een vertrouwd gezicht gaat het ZEK bestuur verlaten (zie ook het interview verder in deze krant).

In onze pas gewijzigde statuten staat dat het bestuur zo snel mogelijk het minimale aantal bestuursleden naar drie leden dient te brengen. We gaan hier dan ook onze uiterste best voor doen om het bestuur aan te vullen.

Lente staat ook voor nieuw leven, nieuwe kansen.

Nieuwe kansen zijn ook benut door verschillende Wormerveerse

woningeigenaren om hun eigen woning energieneutraal te maken. Tijdens de dag van de duurzaamheid hebben onze leden Rik en Milda Mooij hun energieneutrale huis geopend onder ruime belangstelling van de media.

Fam. Admiraal heeft ook hun energieneutrale huis in de picture gezet. En op Goede Vrijdag toonde de Fam. Platjouw hun energieneutrale woning aan het publiek. Prachtig ! Kruisbestuiving door o.a. Urgenda en de ZEK?

Eind december gingen de deuren dicht op de Stationsstraat 38 in Zaandam. Hier heeft de ZEK jarenlang zijn adres gehad, onder de vleugels van KMZ en de Milieufederatie Noord-Holland. Waar we altijd dankbaar gebruik van hebben gemaakt. Hier zijn heel wat vergaderingen gehouden, Zaanse Energiekranten gemaakt en heeft menig overleg plaatsgevonden. De Milieufederatie NH en KMZ zitten nu op de Kleine tocht 4a in Zaandam.

Het bestuur van de ZEK heeft een nieuw bezoekadres gevonden, namelijk bij de Stichting Wormerveerse Vermaning, Zaanweg 57 in Wormerveer (1521DM). Op 21 april houden we voor het eerst op deze voor ons nieuwe en pas gerestaureerde locatie de ALV. Ik wil u hier dan ook graag voor uitnodigen.

Thecla

Uitnodiging ledenvergadering

Hierbij wil het bestuur U uitnodigen voor de algemene ledenvergadering op **donderdag 21 april om 20.00 uur** in: **De Vermaning, Zaanweg 57, 1521 DM Wormerveer.**

De **agenda** is als volgt:

1. Welkom
2. Opening en mededelingen
3. Verslagen a.l.v.'s 22 april en 28 mei 2015 http://www.zaanse-energie-kooperatie.nl/Documenten_ALV_2016/index.php
4. Verslag Zekretaris
5. Verslag technische commissie
6. Aftredend bestuurslid en niet herkiesbaar; Dick Beets
7. Aangemelde bestuursleden voorstellen, zonodig stemmen
8. Financieel jaarverslag 2015 + Begroting 2016. N.B. Het financieel jaarverslag is op te vragen via onze contact telefoon of contactpagina vanaf 15 april
9. Bevindingen kascommissie
10. Decharge van de boekhoudster
11. Verkiezing nieuw kascommissielid
12. Zonneveldt rente % vaststelling + uitbetaling na ALV
13. Rondvraag
14. Afscheid Dick Beets
(gratis parkeren, bus- en trein station is vlakbij).

Verslag Ledenvergadering Zaanse Energie Koöperatie op 22 april 2015

Aanwezig: Loek Vlaanderen, Hans Mandjes, Rita Melk, Hans Gruijs, Herman Koopman, Anja Koopman, Gerda Beets, Ton Smit, Kees Bank, Liesbeth Bank, Koen Buning, Ayham Bayzid, Thecla Graas, Dick Beets. Afbericht: Marcel Wijkstra.

Mededeling Ton Smit: Reikt Daam Schijfmedaille uit aan uw zekretaris.

Voorzitter Thecla: Allen welkom, We staan stil bij het overlijden van ZEK medeoprichter Simon Boers.

Verslag ELV's 15 juni ivm fin.

Jaarverslag: activeren/afschrijven
Windhaan: goedgekeurd

Jaarverslag zekretaris: goedgekeurd

Verslag Technische commissie: Ton Smit meldt zich aan. Welkom Ton!

Financieel Jaarverslag: Baten/lasten en Balans: goedgekeurd Begroting 2015:

€1000 voor accountant, alleen voor financieel jaarverslag en fiscus(Vpb)vanwege het Zonneveldt project, mogelijk eisen van geldverstrekkers. We kunnen in ieder geval op Anja blijven rekenen wat betreft de boekhouding. Dank daarvoor Anja!

Controle kascommissie: Koen Buning en Marcel Wijkstra hebben met genoeg de boeken gecontroleerd: alles zag er keurig uit. Dank Koen en Marcell!

Nieuwe kascommissie: Koen wil volgend jaar weer, w.b. 2e man wordt dat Ton Smit met als reserve weer Marcel.

Statutenwijziging: Stemrecht van donateurs, stemrecht per project,

eventueel ballotagecommissie komen in HuisHoudelijk reglement. Het bestuur kan altijd weggestemd worden. Na uitleg en discussie gaan aanwezigen akkoord met de voorgestelde aanpassingen. Helaas is het quorum leden onvoldoende, dus komt er tussen 2 en 6 weken na dato nog een ledenvergadering over statutenwijziging.

Project Zonneveldt: Met verve brengt Ayham Bayzid het project Zonneveldt als uitvloeisel van Engestroom voor het voetlicht. Dick licht toe dat er nog onzekerheden zijn w.b. de Grootverbruiks-aansluitingskosten en periodieke kosten van netbeheerder Liander. Bij dit vermogen van slechts 60 kiloWatt is 3x160 Ampère erg overdreven en kostbaar: Hans Gruijs meldt dat zelfs het beëindigen van de aansluiting heel veel geld kost. De helft van de aansluitkosten worden bekostigd uit de marge van Zaanse-Energie omdat we deze marge voor nieuwe duurzame projecten willen aanwenden. Aan brochure, inlegovereenkomst, inlegreglement wordt hard gewerkt en met een rekenmodel van

Kees zoeken we uit of een vast rente van 3 procent over 15 jaar haalbaar is: de inflatie is nagenoeg nul en de energieprijzen zakken als een baksteen. De SDE+ is een vast gegeven over 15 jaar. Aanwezigen gaan akkoord met de opzet. Per email waren 15 enthousiaste reacties van leden ontvangen met toestemming voor het voorfinancieren door ZEK van Zonneveldt.

Vrijwilligers: Hans Mandjes wil graag het bestuur komen versterken. Thecla neemt contact op voor een overleg in het bestuur om te bekijken wat Hans voor ons kan betekenen.

Rondvraag: Hans Mandjes: op 3 juli is er de "Climate Case" als vervolg op de Climate games bij de Centrale Hemweg in 2014. Hans Gruijs: Goed stuk in de ZEKrant over de slimme meter: Liander zet nu geen druk meer op vervanging door slimme meter, maar noteert graag wat de redenen zijn van weigering.

Voorzitter Thecla bedankt aanwezigen voor hun inbreng en **sluit** de vergadering.

Verslag Ledenvergadering Zaanse Energie Koöperatie op 28 mei 2015.

Aanwezig: Rob Hond, Kees Bank, Cees Könst, Thecla Graas, John Hermans, Dick Beets. Afbericht: Marcel Wijkstra, Hans Mandjes, Rita Melk, Ton Smit, Koen Buning, Ayham Bayzid, Loek Vlaanderen.

Voorzitter Thecla: Allen welkom, de agenda is kort: statutenwijziging, tweede bijeenkomst, vanwege te laag quorum op 22 april.

Verslag ALV 22 april: Goedgekeurd.

Statutenwijziging: Rob Hond: andere duurzame installaties: toevoegen

'daarmee gelijk gestelde'. Cees Könst: donateur mag wel het woord voeren tijdens de vergadering, maar geen stemrecht. Aanwezigen gaan akkoord met de voorgestelde statutenwijziging.

Rondvraag: Cees Könst: Hoe staat het met het zonne-energieproject bij Manege Veldt? Dick: aansluiting Liander geeft vertraging, 12 juni is de opening, krijgen de leden een uitnodiging voor.

Voorzitter Thecla: Bedankt aanwezigen voor hun inbreng en **sluit** de vergadering.

Verslag zekretaris

Een bijzonder jaar, 2015 was wereldwijd het warmste jaar ooit. Oorzaak evenals

slachtoffer: de mens. Onomwonden en onomstotelijk.

Het ZEK-bestuur heeft heel veel energie gestopt zowel in het opwekken als het aan de man brengen van Zaanse Energie. Er werd voor het zevende jaar op rij overlegd met Zaanstad over het opschalen van het Windpaard. Deelname in een warmteproject heeft ZEK afgewezen. Wel is er een 60 kWatt zonne-installatie toegevoegd aan het opwekvermogen van de ZEK. En het mooiste feit is de bijna volledige inleg van bestaande en nieuwe leden hierin. Nodig was een aanpassing van de statuten.

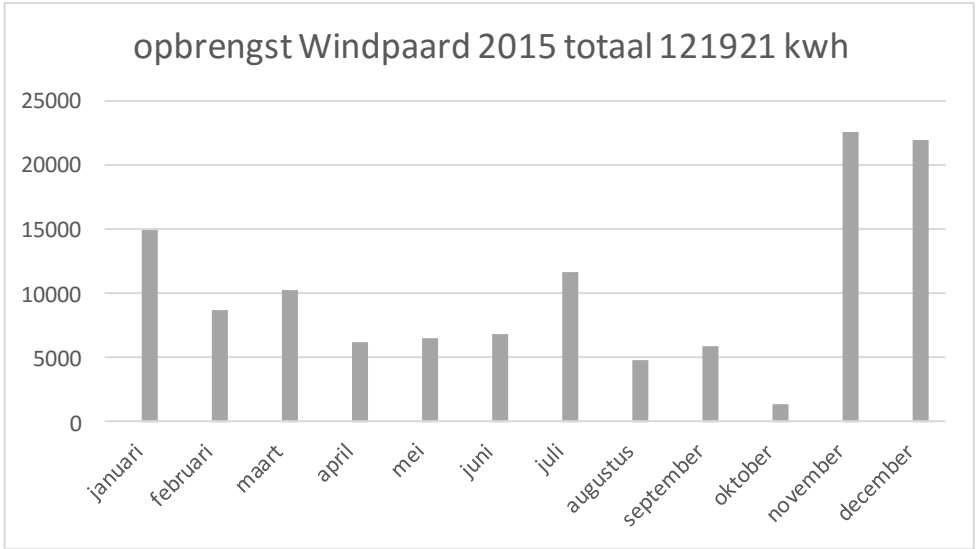
Het bestuur was aanwezig op energiebeurzen en -markten, stadsexpedities en mega-molen presentaties en bij energiecafés zowel van Zaanstad als van Wormerland. Leden deden ook mee aan de klimaatmijlen van Marjan Minnesma en de klimaatparade in Amsterdam. Fulminerend in de ondertekening van het klimaatakkoord door 195 naties. Een bijzonder jaar, 2015, het laatste jaar op Stationsstraat 38 en als zekretaris.
Dick Beets

Jaarverslag technische commissie

Eigenlijk een rampjaar voor ons Windpaard, het eerste jaar helemaal alleen leverend aan Greenchoice voor Zaanse-Energie. (4,5 cent/kWh). Door stilstand vanwege reparaties is minimaal 7000 kWh gemist. Pas toen dit in een chagrijnige mail aan de onderhoudsfirma doorgebrift werd, kwam er een goede diagnose en oplossing – dachten wij. Ook met de kerst, toen het stevig waaide, moest molenaar Jan de molen weer stil zetten, huppakee wéér €800 voor nieuwe rempotten. Ja en van Zaanstad en de provincie NH mag je de molen wel vervangen: door precies dezelfde rotte 80 kiloWatt! De (lage) opbrengst van de molen plus de inkomsten van de antenne waren net aan genoeg om de onderhoudsfirma te betalen. Zo stopten we onze technische vaardigheden in de ontwikkeling van project Zonneveldt, 60 kiloWatt. Al bij de voorcalculatie kregen we een sik van de ondoorgrondelijkheid van de Liander-tarieven. Bleek dat alleen een installatiebedrijf een dergelijke aanvraag kan doen. Liander bedacht een

kabeltracé, wat ettelijke duizenden euro's meer in hun laadje zou brengen. Eind april lagen de panelen al op de manege en kwam de zaanse zonnefirma met een vette meerwerkrekening: de ZEK-technicus zou de verkeerde plek voor de aansluiting hebben aangewezen. Maar de miskleurpanelen werden voor een paar ruggen herschikt in de letters ZEK en Liander hield de handen in de zakken totdat de zomer voorbij was en in oktober kwam er moeizaam een aansluiting tot stand. Vijf zomermaanden, zeg maar 90% van de productie 2015 aan Zaanse Energie en SDE+ weg. Al in augustus was er een onafhankelijk tevredenheidsonderzoekje over het werk van Liander gekomen. Ja, de ZEK was €13.000 armer en het dak lag heerlijk in het zonnetje niks te doen. Pas toen alles uiteindelijk draaide hebben we het aangedurfd om een klacht in te dienen bij Liander, maar we hebben niet de illusie daar ooit nog iets van te horen. We moeten er niet aan denken hoe het gegaan zou zijn zonder de enorme rugdekking en daadwerkelijke inzet van Pim Gorter van installatiebedrijf Boon.

Uw ZEK-technicus trekt het zich zeer aan en heeft nog steeds geen idee hoe het beter had gekund.

Versterking bestuur gezocht

De ZEK is op zoek naar enthousiaste mensen die het bestuur willen komen versterken, nu onze Dick Beets ons na zijn jarenlange en tomeloze inzet gaat verlaten.

We zoeken iemand met:

*Goede communicatieve vaardigheden.

*Vaardigheid met de computer.

*Doorzettingsvermogen.

*Bereidheid om regelmatig voor de ZEK aan de slag te gaan.

*Pre: Op de hoogte te zijn van wat er speelt in de energiewereld.

Gegadigden kunnen zich tot 15 april melden bij Kees Bank en/of Thecla Graas of via de contactpagina op de website.

Een hartelijk welkom aan de volgende nieuwe leden en donateurs:

Hr R. Schmie Oost-Knollendam
Hr. H. Roet Wormer
Hr. F. Stoop Wormer
Fam. Mooi Wormerveer
Mw. Fleumer Wormerveer

Opbrengsten op de ZEK-website

Ik ken Thecla al heel wat jaren maar we hebben het nooit gehad over energie tot we elkaar tegen kwamen op het Hem-pont. Ze vroeg me wat dat apparaatje was op mijn fiets dat aan mijn telefoon verbonden is. Dat is mijn USB-oplader die aan de dynamo is gekoppeld en zo laad ik tegenwoordig mijn telefoon voor een gedeelte op. Wat die vraag teweegbracht staat hieronder:

Thecla vertelde me dat ze al jaren lang energie aan de man brengt via ZEK. Wij hadden nog geen energie van ZEK en dat wilde ik wel veranderen. Het was voor de oude energieleverancier snel duidelijk dat ik wilde overstappen en niet kon worden overgehaald met extra korting of iets anders omdat ik meer geef om schone lokaal opgewekte energie dan een paar centen besparing op jaarbasis. De prijs moet natuurlijk wel marktconform en betaalbaar zijn. Alleen dan kun je een vergelijking tussen verschillende soorten groene stroom maken en wordt de keuze makkelijk: ZEK.

Energie afnemen was geregeld maar om het goed te doen vond ik dat ik ook meteen maar lid moest worden. Zeker

omdat ik het belangrijk vind dat we meer energie gaan opwekken in de buurt. Dat scheelt energie-transport (wat energie kost) maar misschien wel het belangrijkste: je kunt dan zelf bepalen hoe je het opwekt!

Zelf proberen we energiebewust te zijn. Ik had als een van de eersten op mijn werk een lease auto met hulpelektromotor. Dat was 7 jaar geleden en nu rij ik al 3 jaar in de plug-in variant van de Prius.

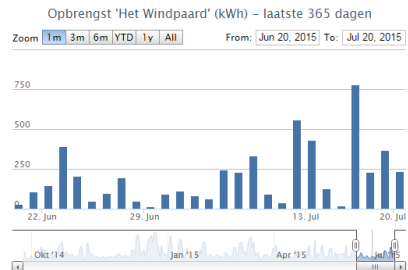
Mijn collega's grapten:

"Hoe lang is je verlengsnoer?". Grappig en het bood een opening om eens met ze te praten over energiebewust zijn en wat je zelf kunt doen. Je moet er wel voor openstaan met een plug-in auto: een paaltje vinden voor het opladen dat ook nog werkt is nu heel gewoon maar 3 jaar geleden was dat wel even zoeken en vaak een stuk lopen van je eindbestemming. Ik weet niet of het lukt maar de volgende auto wordt wellicht geheel elektrisch. Ik stel wel eisen aan een auto je moet er wel mee naar Noorwegen kan rijden zonder dat je onderweg moet overnachten omdat de accu leeg is.

Verder hebben we sinds juni dit jaar 11 zonnepanelen laten plaatsen op ons huis. Je zou kunnen zeggen dat de auto nu op zonne-energie rijdt ;-)

Ik ben met een vriend (Thijs) naar de Kantelavond geweest van ZEK en daar

kwamen we met Kees in gesprek over het

Windpaard. Kees had een idee om de opbrengsten van het windpaard op een andere manier te presenteren op de website van ZEK. Thijs en ik zijn aan de slag gegaan om de opbrengsten in een interactieve grafiek weer te geven. We hebben meteen in het ontwerp meegenomen dat het Zonedak ook gemeten kan worden (en in de toekomst wellicht alle zonnepanelen/windmolens van ZEK-leden). We zijn nu zover dat de grafiek een dezer dagen online kan. We

beginnen met het Windpaard en gaan daarna bekijken hoe we de gegevens uit de omvormer van het zonedak krijgen en kunnen presenteren. (zie : <http://www.zaanse-energie-kooperatie.nl>) Thijs heeft alles geprogrammeerd en ik heb de historische data gedigitaliseerd en omgezet zodat Kees het op de site kon zetten.

Nico Heijnen, lid van ZEK sinds 2015.

Wattcher uitleen

Enige jaren geleden was er een wedstrijd om energie te besparen. Deelnemers kregen de Wattcher om hun stroomverbruik te meten. Meten is weten,

nietwaar ? De wedstrijd is reeds lang voorbij en de Wattcher is niet opgehaald. Eén van de deelnemers heeft haar Wattcher na bewezen diensten aan de ZEK ter beschikking gesteld. Het leek het bestuur een aardig idee deze Wattcher bij toerbeurt uit te lenen aan de leden. Neem contact op via de website of via contact@zaanse-energie-kooperatie.nl. Bellen kan natuurlijk ook: 06-33800429.

Opbouw energierekening

De energierekening in Nederland is een puzzel op zich. Het uiteindelijke bedrag is uit veel componenten samengesteld. Hieronder een opsomming.

In de eerste plaats natuurlijk de kale prijs van de energie en dat is de kostprijs van opwekking plus de marge van de energiemaatschappij. Natuurlijk weet je al

dat stroom uit kolen en kern zwaar gesubsidieerd is (dit wordt uiteraard verzwegen in vergelijkingen met hernieuwbare energieopwekking !), zodat het begrip kostprijs nogal vaag is.

In feite is het de gesubsidieerde inkoopprijs van de energieleverancier. Eerst gaan we het geleverde gas even omrekenen. Je verbruik wordt

vermenigvuldigd met een factor, uiteraard is de factor groter dan 1. Dit is omdat een kubieke meter gas niet altijd dezelfde energie levert, zegt de energiemaatschappij (temperatuurverschillen denk ik).

Vervolgens is er de energiebelasting op elke gekochte kilowattuur (ongeveer 11 eurocent) en kubieke meter gas (ongeveer 26 eurocent).

Uiteraard komt hier per dag nog een bedrag bij voor het vastrecht. Het recht dat de maatschappij energie aan je mag leveren. Uiteraard een gescheiden bedrag voor zowel elektriciteit als gas. Hier een valkuil indien je bij de Nederlandse Energiemaatschappij afneemt, ze hebben het hoogste vastrecht van allemaal. Als je dus gaat bezuinigen op verbruik dan ben je met hen al gauw duurder uit.

Dan nog een addertje voor de gaslevering: de regiotoeslag per kubieke meter gas. Iets eigenaardigs waarvan ik de oorzaak niet weet, maar iedereen slikt het. Waarschijnlijk heeft het te maken met verder weg wonen van de gasbel.

Vervolgens wordt hier weer een vast bedrag energiebelasting per dag van afgetrokken. Let op: dit is per dag, terwijl de heffing zelf per kWh of kubieke meter wordt berekend. Let ook op: zelfs als je verbruik aan stroom nul is (je wekt net zoveel op als dat je afneemt) krijg je alsnog deze vermindering van energiebelasting. Dat is een leuk bedrag. Zo, nu hebben we het variabele deel van de levering gehad.

Maar dan is de energie nog niet bij je thuis. Daarvoor zijn de transportmaatschappijen (Liander bij ons). En die hebben ook zo hun kosten plus winst. Zij mogen per dag een bedrag berekenen. Ze berekenen de volgende componenten:

- Capaciteitstarief. Een vast bedrag voor de capaciteit van je aansluiting (voor particulieren meestal 3 fasen van 25 Ampère). En één fase dan (zoals de meesten van ons) ? Haha, zelfde prijs !

- Vastrecht aansluiting (verrek, ik dacht dat al bij de variabele componenten te hebben betaald!)

- Vastrecht transport. Een deel hiervan gaat naar Tennet, de beheerder van de infrastructuur, op zich redelijk, maar Tennet moest een paar jaar geleden ineens héél nodig voor miljarden een distributienet in Duitsland kopen.....

- Meetdienst (jaja, geef je ook zelf je standen door via internet ?)

Al met al ben je hiervoor zo'n 300 euro exclusief BTW kwijt.

En dan tot slot de BTW over het gehele bedrag. De oplettende lezer begrijpt dat er BTW (een belasting) wordt geheven over de energiebelasting. Hoewel ook van toepassing op bijvoorbeeld benzine is deze constructie natuurlijk volkomen geschikt. (Hoewel zelfs economen je van het tegendeel proberen te overtuigen). Verder is er dan nog een heffing (Opslag Duurzame Energie) om subsidieregeling SDE+ te betalen. (Die subsidies gaan naar bedrijven die investeren in hernieuwbare energie, zoals de ZEK).

Kees

Wat moet je daar nou mee?

Wat zijn wij in Nederland toch gezegend met een minister die de toekomst met vertrouwen tegemoet ziet. Die zelfs zijn beleid van nu naar in de toekomst vorm gaat geven.

Wat een prachtig rapport is er weer verschenen, met een mooie glimmende buitenkant. Staat er nog wat in dat de moeite waard is ? Dit zegt Kamp onder andere:

“er zullen in de toekomst CO2-arme energiebronnen en technieken zijn die we nu misschien nog niet kennen”

Tja, die houding bestaat al vele jaren, met name bij anti-windenergie goeroes, het makkelijkst is om daarop te wachten. En wat lezen we nog verder ? Hij wil ook de mogelijkheid tot kernenergie openhouden. Och, och, was de ZEK meer dan 25 jaar geleden niet opgericht toen er ook sprake was van de voorgenomen bouw van nieuwe kerncentrales ?.

We mogen concluderen dat er dus niks is veranderd.

Afscheid Dick Beets

U heeft het misschien wel al vernomen dat onze Zekretaris Dick Beets zijn bestuursfunctie neerlegt. Dit is wel even wennen, ook voor mij. Erg wennen aan het idee. Immers onderhand ben ik al heel wat jaartjes samen met Dick het vaste gezicht van de bestuur van de Zaanse Energie Koöperatie. Wennen aan geen dagelijks bestuursvergaderingen meer in de Enge Wormer waar Gerda en Dick gastvrij het bestuur ontvingen. Wennen aan geen motorritjes meer naar Zeeland. Het zal vreemd zijn om zonder Dick naarde verschillende bijeenkomsten te gaan. Misschien kan ik je nog een keer vragen voor inspectie van de Windhaan of het erf bij Fam. van der Laan
Dick heeft meer dan 20 jaar zijn ziel en zaligheid voor ZEK activiteiten ingezet. Met name voor windenergie heeft hij een

Nou, noem eens wat technologieën... Kernfusie? Al 50 jaar een belofte, het eerste proefmodel moet nog steeds gemaakt worden. Energie uit planten ? Stroom via de wortels van planten ? Biomassa stoken ? Het zet allemaal geen zoden aan de dijk. De opbrengst is minimaal. Biomassa is er veel te weinig, als we even verdringing op de voedselmarkt uitsluiten.
Zou het zo zijn dat Kamp het ook niet weet ? Dat Kamp er eigenlijk niks van snapt ? Dat ie niet snapt dat als wij gidsland zijn op het gebied van duurzame energie dat weet ik hoeveel banen schept ? En dat er veel geld aan verdiend kan worden (dat moet het kamp van Kamp toch wel aanspreken). En dan hebben we hier in Noord-Holland ook nog eens een stel angsthazen, bang om kiezers te verliezen aan een populistische eenmanspartij. Nederland: een duf land met sufferds aan de leiding.

Kees

tomeloze inzet getoond. Heel veel vrije tijd is er als actievoerder/pionier in gaan zitten. Dick was min of meer de ZEK. Ik wil je dan ook ontzettend bedanken, persoonlijk en namens de ZEK voor al je duurzame inspanningen voor onze eigen Zaanstreek en Enge Wormer in het bijzonder!

Om onze leden wat meer inzicht te geven in je overwegingen om te stoppen met de bestuursactiviteiten van de ZEK, heb ik je een aantal vragen gesteld. Daar heb je zo open en eerlijk op geantwoord dat ik deze antwoorden heb overgenomen en graag wil plaatsen . Bedankt Dick en Gerda.

Geniet samen van je vrije tijd!
En nu dan meer tijd voor eigen besognes. Gelukkig blijf je wel molenaar van je eigen molen “James”.

Thecla

Interview zekretaris

Wat is je mooiste herinnering aan de ZEK? De opening van onze molen het Windpaard, die daar haar naam kreeg. Alles samen goed voorbereid en heel veel fantastische sprekers. Niks van meegekregen omdat de storm de enorme tent steeds dreigde plat te leggen. Maar we gingen er samen voor. En draaien, dat Windpaard!

Wat is de minst goede herinnering? De Rechtszaak van burenen tegen de Windhaan was erg: de rechter was het bijvoorbeeld eens, "ach mevrouw, wat vreselijk toch, zo'n windmolen in je buurt" maar een trauma heb ik nog van die boeren met hun trekkers uit de Wijdewormer. Nog steeds durven Wijdewormenezen, waaronder raadsleden zich niet uit te spreken vóór windenergie, behalve dan als ze mij tegenkomen.

Wat vind je de ultieme mijlpaal van je ZEK tijdperk? De toezegging van Zaanstads Hr. Peter Wekx door bemiddeling juriste Elmas, dat ZEK een molenlocatie zou krijgen in Westzanerpolder. Ik had gewoon op die moorkoppen moeten trakteren, de hele Prinsentichting! (waar ik toen werkte) en alle journalisten meteen moeten informeren. De ZEK opereert nog steeds veel te ingetogen.

Waarom stop je met de bestuurstaken van de ZEK? Raar genoeg uit zelfbehoud: drie keer is Zaanstad teruggekomen op de toezegging dat we een mooie windmolen aan het Noordzeekanaal mogen plaatsen. Ik kan er gewoonweg niet geloven dat we nu echt een kans hebben omdat ik het niet zou overleven als het weer bedrog zal zijn. De ZEK bezat een groot deel van mijn ziel en zaligheid. Eindelijk zijn overheden en vooral het zakenleven ervan doordrongen dat de energievoorziening een schone

zaak zal moeten worden. Maar veel ondernemers hebben geld geroken. Op zich niks mis mee, maar waarom wordt een vrijwilligers organisatie als ZEK meteen zo argwanend bekeken. En zo moet je als ZEK-bestuurder zien mee te komen in het wereldje van poten uit draaien en oren aannaaien. En je ziet, ik neig tot extremisme, zo heb ik mezelf leren kennen, òf ik laat iets òf ik ga tot het uiterste. Ik heb totaal geen begrip voor die mensen van bijvoorbeeld Nauerna, die windenergie en zonne-energie dwarsbomen. Daarbij ben ik geen teamplayer, heb al een compleet doordacht idee in mijn hoofd met weinig ruimte tot aanpassen. Zolang de ZEK aan het pionieren was kwam dat aardig van pas om een koers te kiezen. Nu de energiecoöperatie gesetteld is en zelfs in concurrentie met steeds meer coöperaties zal moeten gaan, is het tijd voor een andere 'zekretaris'.

Zal je de ZEK gaan missen? Vooral de mensen, die ik door de ZEK heb leren kennen. Het was onwijs gaaf om met Thecla en Kees kantelavonden en zomeer te organiseren. Alle fantastische mensen van zustercoöperaties, VWNH, ODE, Wijkrijgenkippen, ik zal ze missen in gezamenlijke strijd voor een duurzame energievoorziening.

Waar wil je/ga je nu je tijd mee vullen. Ik ga proberen geen vrijwilligerswerk meer te doen, er zijn zoveel jongelui, die een baantje zoeken. Maar toch loop ik weer collecte voor Amnesty en toch wil ik de inline-skate ronde van de Engewormer nog mede-organiseren en toch blijf ik nog even voorzitter van de Raad van toezicht van Stichting MIES. Kijken wat ik kan bijdragen binnen het Engewormer Natuurcollectief, maar voorlopig eindelijk eens duurzaam mijn woning afbouwen. En

daarna misschien nog wel professioneel bezig met de jongelui in windmolens en warmtepompen, ik heb gemerkt dat je met

windmolenonderhoud hier en daar nog wat poten kan uitdraaien of zelfs oren kan aannaaien.

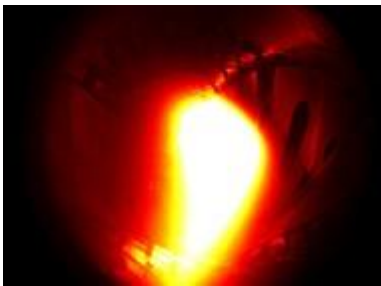
Voor u gelezen in de **Courant**

Lente?

Koud was het Klimaatakkoord ondertekend aan het einde van het warmste jaar ooit of de Atoomlobby presenteerde haar nieuwe wapenfeiten om het klimaat te 'redden'. De ontvullende nieuwsfeiten volgden spoedig.

Duitse wokkelreactor

Terwijl in Frankrijk hard wordt gewerkt aan de realisatie van de grootste kernfusiereactor ter wereld, is in Duitsland een kleinere variant opgestart. De bouw van de Wendelstein 7-X duurde ruim tien jaar en het speciale ontwerp zou voordelen hebben ten opzichte van

bestaande kernfusiereactoren. Slechts één tiende van een seconde lichtte het hart van de Wendelstein 7-X op 12 december 2015 op in het Noord-Duitse Greifswald. Toch stonden wetenschappers te juichen. Binnenin de 'wokkelvormige' kamer van de splinternieuwe Duitse kernfusiereactor was voor het eerst een helium-plasma gemaakt, een gloeiendhete gasachtige substantie waarin uiteindelijk kernfusie tot stand moet komen.

Gesmolten-zoutcentrale

Het nucleaire instituut NRG in Petten begint februari 2016 met een experiment voor een geheel nieuwe soort kerncentrale: de gesmolten-zoutcentrale. Deze is volgens NRG veiliger en produceert minder schadelijk afval dan de huidige kerncentrales. De TU Delft kreeg vorig jaar subsidie om onderzoek te doen naar de veiligheidsaspecten van zo'n gesmolten-zoutcentrale. In de reactor in Petten wordt nu gekeken hoe materialen reageren op zout. Volgens NRG is er wereldwijd interesse voor het experiment. Niet in de laatste plaats omdat overal wordt nagedacht over manieren van CO2-vrije energieopwekking.

ECN moet af van NRG, anders dreigt

faillissement 24 februari 2016

Het gaat slecht met vrijwel alle nucleaire bedrijven, in binnen en buitenland. In Zeeland moet de kerncentrale gered worden, in Frankrijk Areva, in Japan Toshiba en in Noord-Holland moet ECN haar dochterbedrijf NRG lozen omdat anders faillissement dreigt. In een blog van ECN-directeur Paul Korting zegt hij dat mooi verbloemd: "*Onze huidige verwevenheid met dochter NRG is voor de toekomst niet langer wenselijk. We werken aan een definitieve splitsing van onze organisaties.*" NRG is in 1998 opgericht door ECN (dat tot 1976 Reactor Centrum Nederland heette) en KEMA, maar in 2006 stoot KEMA haar aandeel af en wordt NRG een 100% dochter van ECN. Daar is ECN al langer ongelukkig mee, zo was er

in het jaarverslag over 2013 al veel aandacht voor de organisatiestructuur, maar nu is de situatie blijkbaar urgent. Het afvoeren van het historisch afval is een enorme bottleneck en zijn er meermaals flinke bijdrage van het Rijk nodig geweest om NRG en ECN overeind te houden. Maar de indruk heerst dat die beker nog lang niet leeg is.

Red Delta, sluit de kerncentrale 7 maart 2016

Hoewel er meer aandacht is voor de perikelen rond de beloning van de topman van het Zeeuwse energiebedrijf Delta zijn de ontwikkelingen rond de kerncentrale veel interessanter. Er wordt al weken intensief onderhandeld tussen de aandeelhouders van Delta en Minister Kamp (EZ) over de mogelijkheden: nationaliseren? En wat dan? Sluiten? Exploitatie door de NRG? WISE zegt het al jaren, Borssele is een blok aan het been. Op 7 maart stuurden ze een Open Brief aan alle aandeelhouders. Die moeten beslissen of ze nog 150-200 miljoen aan de verlieslatende kerncentrale lenen.

Veiligheidsgebied Tihange vergroot naar 100 kilometer 10 maart 2016

Het veiligheidsgebied rond de kerncentrale in het Belgische Tihange, ten zuidwesten van Maastricht, wordt uitgebreid naar 100 kilometer. Mocht er zich een kernramp voordoen, dan krijgen alle jongeren onder de achttien jaar en zwangeren jodiumtabletten. Ze worden dan beschermd tegen radioactief jodium, dat schildklierkanker kan veroorzaken. Tot nu toe hadden alleen inwoners binnen een straal van 10 tot 25 kilometer rond een kerncentrale recht op jodumpillen. Dat gebied wordt nu dus uitgebreid. Dit voorjaar komen alle zwangeren en

kinderen tot 18 jaar binnen 100 kilometer afstand van de kerncentrale in Tihange in aanmerking voor de tabletten. Met name die groep moet bij een kernramp extra beschermd worden, zegt minister Schippers.

Lente?

De ING Bank: De meest klimaatontwrichtende bank van Nederland! 05 november 2015

Meer dan 25 miljard dollar investeerde de ING Bank de afgelopen vijf jaar in fossiele brandstof. Ondanks de noodzaak om wereldwijd te stoppen met kolen, olie en gas verdubbelde de ING Bank de afgelopen tien jaar de hoeveelheid geleend geld aan de fossiele industrie. Het maakt ING met afstand de meest klimaatontwrichtende bank van Nederland. Dit blijkt uit onderzoek van Milieudefensie en Oxfam Novib voor de Eerlijke Bankwijzer.

ING stopt per direct met de financiering van nieuwe kolencentrales. 2 december 2015

Evenmin worden nog leningen verstrekt aan nieuwe klanten in de energiebranche die voor meer dan de helft leunen op steenkool. ING-baas Ralph Hamers noemde klimaatverandering vrijdag "een

ongeevenaard probleem". Banken zijn volgens de topman medeverantwoordelijk voor de aanpak daarvan. Daarom steekt de bank, afgezien van eerder aangegane verplichtingen, geen geld meer in kolenergie. In Parijs wordt volgende week een grote klimaatop gehouden. Doel is tot bindende afspraken te komen over de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen die vrijkomen bij de verbranding van fossiele brandstoffen. ING neemt deel aan die conferentie.

195 landen sluiten historisch klimaatakkoord in Parijs 12 december 2015

Aan het einde van het warmste jaar ooit gemeten werd een historisch klimaatakkoord gesloten in Parijs. Voor het eerst in de geschiedenis hebben 195 landen zich gecommitteerd aan het gezamenlijk reduceren van hun CO₂-uitstoot. Het akkoord heeft als belangrijkste doelstelling dat de opwarming beperkt moet blijven tot ruim beneden 2 graden in 2100, met het streven het niet meer te laten zijn dan 1,5 graden, de limiet die cruciaal is voor de poolgebieden, koraalriffen en bewoners van laagliggende eilanden en kuststreken. Opname van de 1,5 graden is een overwinning voor de armste, kwetsbaarste landen.

Wereldbank stopt investering in fossiele brandstof 24 februari 2016

Of de Wereldbank ook stopt met de financiering van proefboringen en onderzoeksprojecten blijft onduidelijk. Alleen bij gevallen van 'extreme nood' wil de Wereldbank nog een uitzondering maken om te investeren in koolstofprojecten. President van de Wereldbank Jim Yong Kim voert maatregelen door die armoede en klimaatopwarming tegen moeten gaan. "We kunnen de armste

landen van de wereld niet meer negeren", aldus Kim. Kim werd eerder deze maand gealarmeerd door het Potsdam Instituut. Het Duitse onderzoeksbureau concludeerde onlangs dat de in het verleden uitgestoten broeikasgassen in de toekomst voor ongekende weersomstandigheden zullen zorgen.

De Nederlandsche Bank bepleit 'radicale transitie'

van energiesysteem 4 maart 2016

Nederland loopt te ver achter met invoering van duurzame energie, vindt Job Swank van De Nederlandsche Bank. De prijs van CO₂ moet gaan „bijten". Het Energieakkoord, waarin afspraken zijn gemaakt over duurzame energie, moet fors worden aangescherpt. Dat stelt De Nederlandsche Bank (DNB) in het rapport Tijd voor Transitie, dat vrijdag aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Volgens DNB-directielid Job Swank zal dat voor de Nederlandse economie „een geweldige inspanning" worden, want „we lopen achter als het gaat om de invoer van duurzame energie en het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen".

VPRO – documentaire:

'Doorbraak van duurzaam'

14 maart 2016

'Er trekt een stille revolutie door de wereld: duurzame energie is goedkoper aan het worden dan energie opgewekt uit fossiele brandstoffen.'

Op indringende wijze liet VPRO's Tegenlicht zien dat duurzame energie met een onomkeerbare doorbraak bezig is. Zonder een cent subsidie wordt in Dubai nu al zonnestroom geproduceerd voor een prijs van 5,8 dollarcent per kwh.

Op dit moment kan duurzame energie dus al goedkoper geproduceerd worden dan fossiele energie. En de verwachting is dat het binnen vijf jaar in 80% van alle landen zo ver zal zijn.

Lente!

Wist u dat?

Maar wist u ook dat er een leuke site: **ecoland.tv**, bestaat waar je de verwachtingen ten aanzien van zon en wind kunt raadplegen? Leuk als je zonnepanelen bezit. Er staat natuurlijk veel meer leuks op die site.

Plan B. Zelfs Abu Dhabi, waar voor nog minstens 100 jaar olie in de grond zit, heeft al een plan B en werkt al aan grootschalige thermische zonne-energieopwekking.

Agenda :

Op vrijdag 22 april (earth day) organiseert de PVDA een duurzame avond in de Grote Weiver met een quiz. Earthday heeft als doelstelling mensen te laten nadenken over hun consumentengedrag en de invloed hiervan op de aarde.

Op 29 mei gaat de ZEK op het evenement **Boulevaart** in Krommenie staan. Wie wil helpen de stand van de ZEK te bemensen?

ZNMO in de lente van 2016

Ook bij het Zaanse Natuur- en Milieu Overleg staan veranderingen aanstaande. Door het vertrek van Nynke Sminia gaat dit anders georganiseerd worden. Gelukkig houden we Nynke nog binnen gemeente Zaanstad maar nu in een andere rol, namelijk die van stadsecoloog. Afgelopen 23 maart hadden we het laatste ZNMO oude stijl gehouden.

